

Republika Hrvatska

Općinski sud u Slavonskom Brodu - Stalna služba u Novoj Gradiški
Nova Gradiška

Poslovni broj: P-152/2026-8

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Slavonskom Brodu - Stalna služba u Novoj Gradiški u ime Republike Hrvatske po sucu Željki Paunović kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužitelja Željko Solić iz Rešetara, Matije Gupca 46, OIB: 62280239656, zastupan po punomoćniku Andreju Garić, odvjetniku iz Slavonskog Broda, protiv tuženika HRVATSKA POŠTANSKA BANKA d.d., Zagreb, Jurišićeva 4, OIB: 87939104217, zastupanog po punomoćniku Jurici Barbarić odvjetniku iz Vinkovaca, radi utvrđenja ništetnosti i isplate, nakon održane glavne javne rasprave dana 8. rujna 2026. održane u nazočnosti tužitelja osobno sa punomoćnikom i punomoćnika tuženika, te nakon objave presude dana 18. rujna 2026.

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se da je nišetna odredba: iz čl. 6. st. 1. Ugovor o kreditu br. 287506,, sklopljenog dana 22.01.2016. godine između tužitelja Željka Solić iz Rešetara, Matije Gupca 46, OIB: 62280239656 i Sberbank d.d. pravnog prednika tuženika Hrvatska poštanska banka d.d. Zagreb, Jurišićeva 4, OIB: 87939104217, u dijelu odredbe koji glasi: „Naknada za obradu zahtjeva i administraciju kredita: jednokratno 0,50% (nulacijelihpedesetposto) od iznosa kredita, maksimalno 800,00 kn (osamstokunanulalipa), naplaćuje se prilikom isplate kredita.“

II. Nalaže se tuženiku HRVATSKA POŠTANSKA BANKA d.d., Zagreb, Jurišićeva 4, OIB: 87939104217, da tužitelju Željku Solić iz Rešetara, Matije Gupca 46, OIB: 62280239656, u roku od 15 dana na ime naplaćene naknade za obradu kredita isplati iznos od 106,17 EUR zajedno sa zakonskom zateznom kamatom na iznos tekućom od dana 26.01.2016. godine do 31.12.2022. godine po prosječnoj kamatnoj stopi na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunatoj za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu uvećanoj za tri postotna poena, a od 01.01.2023. godine do 31.12.2023. godine po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 01.01. 2024.godine pa nadalje do isplate po stopi koja se

određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 01. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 01. srpnja te godine.

III. Nalaže se tuženiku HRVATSKA POŠTANSKA BANKA d.d., Zagreb, Jurišićeva 4, OIB: 87939104217, da tužitelju Željku Solić iz Rešetara, Matije Gupca 46, OIB: 62280239656, plati prouzročeni parnični trošak u iznosu od 206,64 EUR zajedno sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od dana donošenja presude 18. rujna 2026. pa do isplate, po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, sve u roku od 15 dana.

Obrazloženje

1. Tužitelj je utužio tuženika tužbom od 4.3.2026. u kojoj navodi da su dana 22.01.2016.godine tužitelj i tuženik sklopili Ugovor o kreditu br. 287506, prema kojem je tuženik kao kreditor tužitelju kao korisniku kredita, odobrio i stavio na raspolaganje kredit u kunsjoj protuvrijednosti u iznosu od 24.300,00 Eur. Citiranim Ugovorom, ugovoren je rok otplate kredita u trajanju od 120 mjeseci kroz otplatu u jednakim mjesečnim anuitetima kunske protuvrijednosti.

Predmetnim tipskim Ugovorom u članku 6. ugovorena je naknada za obradu zahtjeva kredita i to u iznosu jednokratno 0,50 % od ukupnog iznosa kredita, a koja se naplaćuje prilikom prvog korištenja kredita. Tuženik je prilikom isplate kredita dana 25.01.2016.g. naplatio tužitelju naknadu za obradu promjena po kreditu u iznosu od 800,00 HRK, a koja protuvrijednost, sukladno fiksnom tečaju konverzije HRK u EUR utvrđenog Zakonom o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj (Fiksni tečaj konverzije: 7,53450), iznosi 106,17 EUR.

O ugovornim odredbama za tzv „ulaznu naknadu“ nije se pojedinačno pregovaralo, već su iste kao takve unaprijed formulirane i od strane tuženika (banke) implementirana u tipskom ugovoru na koji tužitelj kao potrošač nije imao utjecaja. Naime, tužitelju nije bila razjašnjena relacija odnosa između iznosa naknada i usluga na ime kojih se iste naplaćuje. Navedena odredba nije bila ugovorena u dobroj vjeri te su suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokovala značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, zbog čega su iste nepoštene i ništetne te ne proizvodi pravni učinak. S obzirom da je tuženik temeljem gore navedene nepoštene odredbe o ulaznoj naknadi u predmetnom ugovoru istu naplatio i time stekao ne pripadajuću imovinsku korist, navedeni je kao nepošten stjecatelj, sukladno čl. 1115. ZOO-a, takove dužan vratiti zajedno sa pripadajućim zakonskim zateznim kamatama. Tužitelj predlaže da sud usvoji tužbeni zahtjev.

2. Tuženik u odgovoru na tužbu prije upuštanja u raspravljanje o osnovi tužbenog zahtjeva ističe prigovor zastare predmetnog potraživanja. Tužitelj je predmetni parnični

postupak pokrenuo tužbom dana 4. 3. 2026. pa tuženik prigovara zastari utuženog iznosa s osnova stjecanja bez osnove sukladno Zakonu o obveznim odnosima (NN 35/05 – 126/21, dalje kao: „ZOO“). Prema čl. 215. st. 1. ZOO-a, zastara počinje teći prvog dana poslije dana kada je vjerovnik imao pravo zahtijevati ispunjenje obveze, ako zakonom za pojedine slučajeve nije što drugo propisano. Prema navedenom, zastara počinje teći prvoga dana dospelosti tražbine. Dalje, u čl. 1111. st. 1. istog Zakona navodi se da kad dio imovine neke osobe na bilo koji način prijeđe u imovinu druge osobe, a taj prijelaz nema osnove u nekom pravnom poslu, odluci suda, odnosno druge nadležne vlasti ili zakonu, stjecatelj je dužan vratiti ga, odnosno, ako to nije moguće, naknaditi vrijednost postignute koristi. Dospelost stečenog bez osnove nastupa već u trenutku kada dođe do stjecanja i od tog trenutka stjecatelj je dužan vratiti ono što je stekao, a osiromašeni ima pravo zahtijevati vraćanje onoga što je stjecatelj stekao. Takav pravni stav o početku tijeka zastarijevanja kondikcijskih zahtjeva desetljećima je dijelila i naša sudska praksa. Tako je i sam Vrhovni sud Republike Hrvatske (Dalje: VSRH) konzistentno tijekom desetljeća zauzimao stajalište da dospelost stečenog bez osnove nastupa u trenutku stjecanja, a od kada je imovina stjecatelja povećana.

Zastarni rok u vezi navedenog je opći zastarni rok od 5 godina od dana stjecanja, a s obzirom da je tužitelj tužbu podnio tek 4.3.2026., osnovan je prigovor zastare potraživanja s osnova stečenog bez osnove, jer je protekao rok od pet godina od dana kad je tuženik stekao uplatu predmetnog iznosa naknade od strane tužitelja. Tuženik se ovim putem očituje na pogrešno pravno shvaćanje Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske (dalje: Pravno mišljenje VSRH) održane 30. siječnja 2020. (Su-IV-47/2020-2) zastarni rok kao posljedica utvrđenja ništetnosti ugovora počeo teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora.

Da bi se određena ugovorna odredba mogla utvrditi ništetnom, kumulativno moraju biti ispunjeni uvjeti; - da se o toj odredbi nije pojedinačno pregovaralo - da je odredba i/ili nejasna, i/ili teško razumljiva i/ili teško uočljiva - da je odredba suprotna načelu savjesnosti i poštenja i da stoga uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Članak 6. 1. Ugovora o kreditu jasno propisuje da se tužitelj tuženiku obvezuje platiti naknadu za obradu kreditnog zahtjeva, pri čemu je iznos naknade za odobrenje kredita jasno i razumljivo izražen u postotku od 0,50% od iznosa kredita, maksimalno 800,00kn. Po tuženiku navedena odredba u Ugovoru je jasno postavljena i smještena na vidljivo mjesto, bez ikakvih dodatnih uvjeta predviđenih posebnim odredbama koji bi bili napisani manjim slovima ili uključene u fusnotu. Da je odredba o naknadi za obradu i administraciju kredita jasna i uočljiva nije i ne može biti dvojbeno, budući da je ista sastavni dio Ugovora i u njemu je izričito navedena. Postojanje i naplaćivanje naknade za obradu i administraciju kredita u vrijeme sklapanja Ugovora bila je uvriježena u praksi banaka te je tužitelj u svakom trenutku bio slobodan pregovarati s tuženikom oko plaćanje spomenute naknade.

Tužitelj da nije potkrijepio niti jednim dokazom tvrdnju da se o spornoj odredbi ugovora nije pojedinačno pregovaralo, niti je pokušao dokazati da se radilo o formuliranom ili tipskom ugovoru na čiji sadržaj tužitelj nije imao utjecaja. Svi ugovori o potrošačkom kreditu koje tuženik sklapa ili je sklopio s korisnikom kredita, prilagođeni su individualnim okolnostima tog korisnika.

Tuženik ističe da je tužitelja u cijelosti informirao o njegovoj obvezi na plaćanje naknada za obradu i osiguranje kredita te s obvezom plaćanja ulazne naknade te da je bio i upoznat s točno određenim iznosom koji mora podmiriti za ulaznu naknadu.

Ističe da nema nikakvog zakonskog uporišta u tada primjenjivim propisima, a niti uporišta u sudskoj praksi, da je nedopuštena ugovorna odredba prema kojoj tuženik ima pravo na naknadu za obradu ugovora o kreditu.

Tužitelj je, nakon što je pročitao ugovor i upoznao se s njegovim uvjetima, imao potpunu mogućnost odlučiti hoće li sklopiti ugovor ili od njega odustati.

Sudska praksa podržava navode koje je iznio tuženik. (Županijski sud u Splitu, broj GŽ-1215/2020 od 24. 2. 2021.)

Tuženik ističe da tužitelj nije dokazao osnovu svog tužbenog zahtjeva te se protivi osnovu a ne i visini tužbenog zahtjeva te predlaže da sud odbije tužbeni zahtjev tužitelja kao neosnovan i obveže tužitelja na plaćanje prouzročenih parničnih troškova tuženiku. Protivi se provođenju predloženog financijskog vještačenja.

3. Sud je proveo dokaze u smislu odredbe čl. 220 st. 2 ZPP-a uvidom u Ugovor o kreditu broj 287506 od 22.1.2016., u otplatni plan za izračun efektivne kamatne stope, u odgovor na tužbu, u podnesak tužitelja, u iskaz tužitelja Željka Solić saslušanog kao stranke u svrhu dokazivanja.

4. Tužitelj Željko Solić iskazao je da je 2016. podigao kredit kod Sberbank radi adaptacije stambenog objekta u kojem stanuje sa obitelji. Istim kreditom je zatvorio i raniji kredit koji je imao u Erste banci koji je također bio podignut radi adaptacije kuće. U banci mu je rečeno da je kredit koji je podigao povoljan a isti je bio vezan uz valutu Euro. Sa djelatnikom banke razgovarao je o uvjetima kredita i rečeno mu je da prikupi dokumentaciju koju je donio i pozvan je na potpisivanje ugovora. Kada je došao dobio je već napisani pismeni ugovor koji je potpisao a letimično ga je pročitao u dijelu kolika je mjesečna rata i kolika je kamatna stopa kao i razdoblje na koje se kredit otplaćuje. To su mu bili bitni elementi ugovora sa kojima je bio upoznat od strane djelatnika banke. Vezano za naknadu za obradu kredita nisu razgovarali i nije ni znao da ista postoji. Nije bio u mogućnosti pregovarati oko bilo koje odredbe ugovora jer mu je ponuđen već napisan tekst ugovora no nije mu nitko branio da stavlja primjedbu na tekst ugovora koji mu je dan na potpisivanje. Sredstava od kredita dobio na svoj račun u Sberbank koji račun je otvorio kada je dizao kredit. Nije znao za koji iznos kredita mu je isti umanjen radi naplate na ime naknade za obradu kredita. Kasnije je čuo od svog odvjetnika koji ga zastupa da postoji mogućnost tužbe radi povrata ulazne naknade i zbog toga je podnesena tužba. Koliko ista naknada iznosi tužitelj je dobio podatak od HPB od koje je zatražio podatke i za taj iznos je utuženo. Završio je policijsku akademiju i ne razumije se u financijske izraze iako zna što je ulazna i izlazna naknada. U vrijeme podizanja kredita nije bio vlasnik obrta niti nositelj poslovnih udjela u trgovačkom društvu već je bio zaposlen kao djelatnik Ministarstva unutarnjih poslova. Isti kredit je otplaćen i pri zatvaranju nije bilo nikakve naplate.

5. Temeljem tako provedenih dokaza a cijeneći svaki dokaz zasebno i sve dokaze u njihovoj ukupnosti kao i na temelju rezultata cjelokupnog postupka čl. 8 Zakona o parničnom postupku (Narodne novine 35/91., 53/91., 91/92., 53/93., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 02/07., 84/08., 96/08., 123/08., 57/11., 148/11., 25/13., 43/13., 89/14., 70/19, 80/22, 114/22, 155/23, 146/25) dalje ZPP-a sud nalazi da je tužbeni zahtjev tužitelja u cijelosti osnovan.

6. Izvršen je uvid u Ugovor o kreditu od 22.1.2016. u kojem je u čl. 6. st. 1. ugovorena naknada za obradu zahtjeva i administraciju kredita jednokratno 0,50% od iznosa kredita maksimalno 800,00kn koja se naplaćuje prilikom isplate kredita.

Tužena strana ne osporava visinu tužbenog zahtjeva već samo osnov tužbenog zahtjeva.

7. Iz otplatnog plana za izračun efektivne kamatne stope za kredit za tuženika vidljivo je da su troškovi naplaćeni od strane davatelja kredita i to od iznosa odobrenog kredita korisniku kredita Željku Solić.

U otplatnom planu (str. 6 spisa) po kreditu pravnog prednika Hrvatske poštanske banke d.d. ulazna naknada nije posebno naznačena već je u trenutku realizacije kredita korisniku kredita naplaćeno više različitih iznosa koji nisu pojedinačno naznačeni na što se odnose već je navedeno samo administrativne naknade.

8. Predmet spora je zahtjev na utvrđenje da je ništetna odredba članka 6. stavak 1. ugovora o namjenskom kreditu broj ugovora 287506 radi adaptacije stambenog objekta u kojem stanuje tužitelj. Ugovor o kreditu je sklopljen 22.1.2016. između tužitelja kao korisnika kredita i Sberbank d.d. pravnog prednika tužene a kojom je odredbom ugovoreno da se korisnik kredita obvezuje platiti jednokratno 0,50% od iznosa kredita, minimalno 800,00kn na ime naknade za obradu zahtjeva i administraciju kredita koja se naplaćuje neposredno prije isplate kredita a koja naknada je naplaćena u iznosu od 106,17€ sa 25.1.2016. i na koju se zakonska zatezna kamata potražuje od 26.1.2016.

9. Nije sporno da je između tužitelja kao korisnika kredita (potrošača) i pravnog prednika tuženika kao kreditora realiziran namjenski kredit za adaptaciju stambenog objekta i da je u članku 6. stavka 1. Ugovora o kreditu navedeno da se korisnik kredita obvezuje platiti naknadu za obradu kredita a kako je to navedeno u prethodnom odlomku i koji iznos naknade 106,17€ je naplaćen prilikom isplate kredita tužitelju.

10. Odlučujući o tužbenom zahtjevu sud je ocijenio da postoji mjesna nadležnost Općinskog suda u Slavonskom Brodu - Stalna služba u Novoj Gradiški pred kojim je podnesena tužba a imajući u vidu odredbe čl.1. ZID Zakona o potrošačkom kreditiranju(.N.N. br.102/15) koji je stupio na snagu 30.09.2015.g. te dodani čl.19.L. st.1. Zakona kojim je propisano da u sporovima koji nastanu u vezi s ugovorom o kreditu potrošač može pokrenuti postupak protiv druge ugovorne strane bilo pred sudovima države u kojoj druga ugovorna strana ima sjedište, ili, neovisno o sjedištu druge ugovorne strane, pred sudovima mjesta gdje potrošač ima prebivalište. Tim zakonskim izmjenama u naš pravni sustav inkorporirane su odredbe Uredbe EU br.1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12.12.2012.g. u kojoj Uredbi je u čl.18.st.1. propisano da potrošač može pokrenuti postupak protiv druge ugovorne strane bilo pred sudovima države članice u kojoj ta stranka ima domicil, ili, neovisno o domicilu druge stranke, pred sudovima mjesta gdje potrošač ima domicil. Na opisani način zakonom, odnosno pravom EU je propisana izberiva nadležnost, između ostalog i prema mjestu gdje potrošač ima prebivalište. U čl.19. L. st.4. toč.1. Zakona o potrošačkom kreditiranju propisano je da se od odredbe iz st.1. Zakona može odstupiti samo sporazumom koji je sklopljen nakon nastanka spora. Navedeni ZID Zakona o potrošačkom kreditiranju(.N.N. br.102/15) koji je stupio na snagu 30.09.2015.g. primjenjuje se na sve ugovore o kreditu. Identično je propisano i čl.19. Uredbe EU br.1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12.12.2012.g. Kada su u pitanju potrošački ugovori, a predmetni kreditni odnos između stranaka to je, tada je zakonom, odnosno pravom EU propisana izberiva mjesna nadležnost prema sjedištu druge ugovorne strane ili prebivalištu potrošača, a od te propisane izberive nadležnosti se

može odstupiti samo sporazumom koji se postigne nakon pokretanja spora. Kako je klauzula o mjesnoj nadležnosti iz predmetnog Ugovora o kreditu u protivnosti sa odredbama javnog prava (kogentnim odredbama o nadležnosti iz Zakona o potrošačkom kreditiranju i Uredbe EU br.1215/2012) to ista više ne može izazivati pravne posljedice. Navedeno pravno shvaćanje o mjesnoj nadležnosti u skladu sa čl.19.L. Zakona o potrošačkom kreditiranju zauzeo je ŽS u Zadru u odluci br.GŽ-535/19-2, ali i Vrhovni sud RH u rješenju br.Gr1 143/2019-2 od 11. prosinca 2019.g. Ugovorna odredba o mjesnoj nadležnosti također je ugovorena prema unaprijed formuliranom obrascu pripremljenom od strane tuženika, a sukladno čl.49. Zakona o zaštiti potrošača(u kojemu su implementirane smjernice 99/13 EEZ o nepoštenim odredbama potrošačkih ugovora) nepoštena je ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo te koja suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama stranaka na štetu potrošača. Uzimajući u obzir udaljenost mjesta prebivališta tužitelja od suda čija je nadležnost ugovorena kada bi se uzelo sjedište banke takva bi odredba za tužitelja izazvala visoke troškove dolaska na sud, a time i znatnu neravnotežu u procesno pravnom položaju ugovornih stranaka (ŽS u Rijeci u odlukama br.GŽ-1318/2019-2 i GŽ-2066/2017-2 te ŽS u Splitu u odluci br.GŽ-1550/2019-2 i br.GŽ-2171/2019-2).

Mjesna nadležnost ovog suda postoji sukladno čl.19. L. st.4. toč.1. Zakona o potrošačkom kreditiranju kojom odredbom je propisana univerzalna mjesna nadležnost nezavisno od toga radi li se o ugovorima o kreditu sa međunarodnim obilježjem ili ne.

11. Među strankama je sporno je li odredba članka 6. st. 1. Ugovora o kreditu od 22.1.2016. ništeta prema Zakonu o zaštiti potrošača (Narodne novine, broj: 96/2003., u daljnjem tekstu: ZZZP-a/2003), nastavno i Zakonu o zaštiti potrošača (Narodne novine, broj 79/2007., 125/2007., 79/2009.), odnosno je li se u skladu sa odredbom članka 81. stavkom 1. ZZZP-a/2003 o toj odredbi članka 6. st. 1. Ugovora o kreditu pojedinačno pregovaralo na način koji podrazumijeva načelo savjesnosti i poštenja, je li takva ugovorna odredba uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača i je li tuženik dužan vratiti tužitelju utuženi iznos.

12. Prema odredbi članka 81. stavku 2. ZZZP-a/2003 smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo, ako je tu odredbu unaprijed formulirao trgovac, zbog čega potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako je riječ o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca, da je trgovac dužan dokazati da se o konkretnoj odredbi, unaprijed formuliranoj, pojedinačno pregovaralo ako to tvrdi (članak 81. stavak 4. ZZZP-a/2003) i da je nepoštena ugovorna odredba ništava (članak 87. stavak 1. ZZZP-a/2003).

13. Direktivom Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima utvrđeni su ciljevi koje moraju ostvariti sve države članice Europske unije, između ostalog i člankom 3. u kojem se navodi: - da se ugovorna odredba o kojoj se nisu vodili pojedinačni pregovori smatra nepoštenom ako u suprotnosti s uvjetom o dobroj vjeri, na štetu potrošača prouzroči znatniju neravnotežu u pravima i obvezama stranaka, proizašlih iz ugovora (članak 3. stavak 1.); - da se uvijek smatra da se o nekoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ona sastavljena unaprijed pa potrošač nije mogao utjecati na njezin sadržaj, posebno u kontekstu unaprijed formuliranog standardnog ugovora, da činjenica da se o određenim aspektima neke odredbe ili o nekoj određenoj odredbi pregovaralo ne isključuje primjenu članka 3. na ostatak ugovora ako opća ocjena ugovora ukazuje na

to da se ipak radi o unaprijed formuliranom standardnom ugovoru i da kad god prodavatelj robe ili pružatelj usluga izjavi da se o nekoj standardnoj odredbi pojedinačno pregovaralo, teret dokaza je na njemu (članak 3. stavak 2.).

14. Sud Europske unije u presudi od 3. rujna 2020. (spojeni predmeti C-84/19, - Profi Credit Polska SA protiv QJ, predmet C-222/19 – BW protiv DR , C-252/19 QL protiv CG) po zahtjevu za prethodnu odluku, vezano za primjenu članka 3. Direktive 93/13 navodi: - "... potrošač mora biti u mogućnosti provjeriti da ne postoji preklapanje među različitim naknadama ili među uslugama za koje se one naplaćuju (presuda od 3. listopada 2019., Kiss i CIB Bank, C-621/17, EU:C:2019:820, t. 43.)" - točka 52. obrazloženja, - "...radi osiguranja široke zaštite potrošača, zakonodavac Unije u članku 3. točki (g) navedene direktive odlučio se za široku definiciju pojma „ukupni troškovi kredita za potrošača“, na način da oni obuhvaćaju troškove, uključujući i kamate, provizije, pristojbe ili bilo koju drugu vrstu naknade koju potrošač mora platiti u vezi s ugovorom o kreditu, koji su poznati vjerovniku, osim troškova javnog bilježnika (presuda od 26. ožujka 2020., Mikrokasa i Revenue Niestandardyzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty, C-779/18, EU:C:2020:236, t. 39. i navedena sudska praksa)" - točka 53. obrazloženja, "... kad je riječ o ispitivanju postojanja znatnije neravnoteže stvorene odredbama kojima se na teret potrošača prebacuju troškovi različiti od kamata, ono se ne može ograničiti na kvantitativno ekonomsko ocjenjivanje koje se temelji na usporedbi ukupnog iznosa transakcije koja je predmet ugovora, s jedne strane, i troškova koji na temelju te odredbe terete potrošača, s druge strane. Naime, Sud je već presudio da znatnija neravnoteža može proizlaziti iz same činjenice da dovoljno ozbiljno oštećuje pravni položaj u koji je na temelju primjenjivih nacionalnih odredbi stavljen potrošač kao stranka predmetnog ugovora, bilo u obliku ograničenja sadržaja prava koja prema tim odredbama ima na temelju tog ugovora ili ograničenja u njihovu korištenju ili pak u obliku nametanja dodatne obveze koja nije predviđena nacionalnim pravilima (presuda od 3. listopada 2019., Kiss i CIB Bank, C-621/17, EU:C:2019:820, t. 51.)" - točka 92. obrazloženja.

15. Sagledavajući predmetni spor u navedenom kontekstu, na temelju nespornih činjenica, materijalnih dokaza u spisu Ugovora o kreditu, nespornog priznanja tuženika o visini i danu naplaćene naknade sa 25.1.2016. za obradu kreditnog zahtjeva u utuženom iznosu i iskaza tužitelja Željka Solić, odredba članka 6. st.1. Ugovora o kreditu po ocjeni suda je nepoštena, a time i ništetna iz razloga što se radi o odredbi ugovora koju je unaprijed formulirao tuženik (kreditor), o kojoj ugovorne strane nisu pregovarale i na koju tužitelj kao potrošač nije mogao utjecati.

Ispitivanje znatnije neravnoteže ne može se ograničiti na kvantitativno ekonomsko ocjenjivanje koje se temelji na usporedbi ukupnog iznosa transakcije koja je predmet ugovora, s jedne strane, i troškova koji na temelju te odredbe terete potrošača, s druge strane i da znatnija neravnoteža, što jest slučaj u predmetnom sporu, može proizlaziti iz same činjenice da dovoljno ozbiljno oštećuje pravni položaj u koji je na temelju primjenjivih nacionalnih odredbi stavljen potrošač kao stranka predmetnog ugovora, bilo u obliku ograničenja sadržaja prava koja prema tim odredbama ima na temelju tog ugovora ili ograničenja u njihovu korištenju.

16. Pored činjenice da je Ugovor o kreditu unaprijed formulirao tuženik na način da je u članku 6. st. 1. određena naknada za obradu zahtjeva jednokratno 0,50% od iznosa kredita bez navođenja o kojim troškovima i naknadama se točno radi kreditor je na taj

način bez ikakve suglasnosti korisnika kredita istog doveo u neravnopravni položaj jer se isti obvezuje platiti sve naknade i troškove bez navođenja na što se isti odnose.

Jednokratni iznos naknade koji je utužen u ovom predmetu u iznosu od 106,17€ obuhvaća naknadu za obradu kredita koja se plaća kreditoru kod odobrenja kredita, time da se o naknadi za obradu kreditnog zahtjeva nije pojedinačno pregovaralo, a što potvrđuje i tužitelj u svom iskazu koji navodi da je dobiveni ugovor o kreditu letimično pročitao prije potpisivanja jer je ugovor bio unaprijed pripremljen i nije mogao utjecati na sadržaj istoga. Pročitao je da postoji ulazna naknada no nije znao koliko ista iznosi kada je dobio kredit. Iz navedenog je vidljivo da ne stoje navodi tužene strane da je tužitelj bio upoznat s odredbom kojom se određuje naknada za obradu kredita i tužena svoje tvrdnje nije ničim dokazala.

Uzimajući u obzir iskaz saslušanog tužitelja koja navodi da mu nitko nije objašnjavao koliko iznosi naknada za obradu kredita od strane djelatnika banke vidljivo je da nisu točne tvrdnje tuženika da je djelatnik banke objasnio tužitelju na što se odnosi ulazna naknada.

Na svakoj strani je teret dokazivanja da tijekom predmetnog postupka objasni na što se s obzirom na odredbu članka 6. stavka 1. Ugovora o kreditu jednokratna naknada u utuženom iznosu odnosi.

Prema navodu tuženika naknada iz čl. 6. stavka 1. Ugovora, a kako to tvrdi tužena se odnosila na obradu kreditnog zahtjeva pokrivene usluge i troškove koji se spominju, troškove rada, administrativne troškove i amortizaciju, materijalne troškove i troškove za nebankarske usluge, troškove provizija i naknada, poreza i drugih administrativnih davanja.

Navedene naknade nisu tužitelju ni na bilo koji način spomenute niti objašnjene koliko će iste iznositi i zbog čega, a pogotovo u konkretnom slučaju gdje je tužitelj dobio već gotov pismeni ugovor o kreditu u auto salonu gdje je kupovao automobil prilikom potpisivanja istog i prije ovjere kod javnog bilježnika.

Iz navedene odredbe čije se utvrđenje ništetnom traži nije vidljivo koliki je iznos naknade za obradu kredita, jer je naveden postotak od realiziranog kredita.

Sudu nije poznato za obavljanje kojih bankarskih usluga je naplaćena naknada po kreditu u utuženom iznosu, a visinu naknade zasigurno nije nitko niti objašnjavalo tužitelju kao korisniku kredita prilikom podizanja kredita.

Nejasno je u konkretnom slučaju koje su to naknade za obavljanje bankarskih usluga i kojih, a koje su naplaćene tužitelju kao korisniku kredita, kao i to kako i kada ih je prezentirao tuženik korisniku kredita, ovdje tužitelju, na temelju kojih okolnosti i kada je tužitelj mogao znati da mu je ista jednokratno naplaćena prilikom realizacije kredita za adaptaciju stambenog objekta.

17. Sud smatra da je odredba čl. 6. st. 1. Ugovora o kreditu, nepoštena, a time i ništetna. Proglašenjem ugovorne odredbe nepoštenom za potrošače nastaje subjektivno pravo na restituciju (članak 323. stavak 1. Zakonom o obveznim odnosima /Narodne novine, broj: 35/2005., 41/2008., 125/2011., 78/2015., 29/2018., 126/2021., 114/2022., 156/2022., u daljnjem tekstu: ZOO-a/), a što znači da potrošač ima pravo na punu restituciju svih neosnovano isplaćenih iznosa od trenutka sklapanja ugovora, neovisno o tome kada je utvrđeno da je ugovorna odredba nepoštena (spojeni predmeti Suda Europske unije C-154/2015., C-307/2015 i C308/2015 u kojima su utvrđena i definirana pravila vezano za Direktivu 93/13/EEZ).

Kako je tuženik povrijedio interese i prava tužitelja kao potrošača jer je u potrošačkom Ugovoru o kreditu koristio nepoštenu ugovornu odredbu kojom je ugovorio naknadu za obradu kredita a čija visina po tuženiku nije sporna a o kojoj se ugovornoj odredbi nije

pojedinačno pregovaralo i koja kao takva uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja kao potrošača pa je zbog toga ta odredba nepoštена i ništetna.

Kako je otpala osnova po kojoj je tuženik od tužitelja sa 25.1.2016. naplatio iznos od 106,17€, to je tuženik dužan vratiti tužitelju isti iznos (članak 1111. stavak 3. ZOO-a), sa zateznim kamatama od 26.1.2016. do isplate (članak 1115., članak 29. stavak 2., 7. i 8. ZOO-a), budući da je tuženik i prije obraćanja tužitelja imao razloga vjerovati da je stekao bez osnove predmetni iznose, a time bio i nesavjestan od dana stjecanja.

O stopi zatezne kamate za razdoblje od 26.1.2016. do isplate odlučeno je na temelju zakonskih odredbi a kako je to navedeno u točki 2 izreke presude.

18. Prigovor zastare potraživanja restitucijskim zahtjevom istaknut po tuženiku u odgovoru na tužbu nije osnovan, budući da je u predmetnoj parnici utvrđena ništetnom odredba članka 6.st.1. Ugovora o kreditu od 22.1.2016., sklopljenog između pravnog prednika tuženika kao kreditora i tužitelja kao korisnika kredita. Rok zastare od pet godina radi isplate primljenog na temelju ništetne odredbe ugovora, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora.

Građanski odjel Vrhovnog suda Republike Hrvatske u odnosu na početak tijeka zastare je na svojoj sjednici od 30. siječnja 2020. donio zaključak Broj: Su-IV-47/2020 kojim je određeno da zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora, odnosno u slučaju zahtjeva iz članka 323. stavka 1. ZOO-a kao posljedica utvrđenja ništetnosti ugovora, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora. U konkretnom slučaju zastara počinje teći od dana donošenja ove prvostupanjske presude, jer je ovom presudom kao prethodno pitanje riješeno pitanje ništetnosti odredbe članka 6. stavka 1. Ugovora o kreditu, pa zastarni rok propisan člankom 225. ZOO-a od pet godina nije protekao.

19. Navedeno tumačenje početka roka zastare je i u duhu europskog prava, odnosno presude Suda Europske unije broj C-485/19 od 22. travnja 2021. (LH protiv Profi Credit Slovakia s. r. o.) u kojoj se između ostalog navodi: "... obveza država članica da osiguraju učinkovitost prava koja osobe izvode iz prava Unije, među ostalim, za prava koja proizlaze iz Direktive 93/13, podrazumijeva zahtjev djelotvorne sudske zaštite, također uspostavljen člankom 47. Povelje, koji vrijedi osobito u pogledu postupovnih pravila za tužbe koje se temelje na takvim pravima (vidjeti u tom pogledu presude od 17. srpnja 2014., Sánchez Morcillo i Abril García, C-169/14, EU:C:2014:2099, t. 35. i od 31. svibnja 2018., Sziber, C-483/16, EU:C:2018:367, t. 49.)" - točka 54. obrazloženja, "... na tužbu za utvrđivanje restitucijskih učinaka tog utvrđenja primjenjuje se rok zastare, pod uvjetom poštovanja načela ekvivalentnosti i djelotvornosti (vidjeti u tom smislu presude od 9. srpnja 2020., Raiffeisen Bank i BRD Groupe Société Générale, C-698/18 i C-699/18, EU:C:2020:537, t. 58., i od 16. srpnja 2020., Caixabank i Banco Bilbao Vizcaya Argentaria, C-224/19 i C-259/19, EU:C:2020:578, t. 84.)" - točka 58. obrazloženja, "... načelo djelotvornosti treba tumačiti na način da mu se protivi nacionalni propis kojim se propisuje da se na tužbu koju podnosi potrošač radi povrata neopravdano plaćenih iznosa na temelju nepoštenih odredaba u smislu Direktive 93/13 ili odredaba protivnih zahtjevima iz Direktive 2008/48 primjenjuje rok zastare ... koji počinje teći od dana kada je došlo do stjecanja bez osnove." - točka 66. obrazloženja, "... obveza usklađenog tumačenja

ograničena općim načelima prava, među ostalim, načelom pravne sigurnosti, u smislu da ne može služiti kao temelj contra legem tumačenja nacionalnog prava, nacionalni sudovi, uključujući one koji odlučuju u posljednjem stupnju, moraju ipak, prema potrebi, izmijeniti ustaljenu sudsku praksu ako se ona temelji na tumačenju nacionalnog prava koje nije spojivo s ciljevima direktive (vidjeti u tom smislu presude od 5. rujna 2019., Pohotovost, C-331/18, EU:C:2019:665, t. 56. i od 5. ožujka 2020., OPR-Finance, C-679/18, EU:C:2020:167, t. 43. i 45.)." - točka 73. obrazloženja.

20. Predmet spora je zahtjev tužitelja na utvrđenje ništetnosti odredbe članka 6. stavka 1. Ugovora o kreditu od 22.1.2016. sadržaja kako je navedeno u izreci presude te zahtjeva za isplatom novčanog iznosa od 106,17€ naknade za obradu kreditnog zahtjeva sa zakonskom zateznom kamatom od 26.1.2016. do isplate.

21. Sporno je među strankama je li odredba čl. 6 st. 1 Ugovora kojom je ugovoreno plaćanje naknade za obradu kredita nepoštena a slijedom istog i ništetna. Nije sporna visina naplaćene naknade već osnova po tuženiku.

22. Pitanje nepoštenih odredbi u potrošačkim ugovorima normativno je regulirano prije svega Zakonom o zaštiti potrošača ("Narodne novine", broj 96/03. – dalje: ZZP). Člankom 59. ZZP propisano je: "Ugovor o potrošačkom zajmu mora sadržavati podatke potrebne za identifikaciju ugovora, odredbe o uvjetima pod kojima se zajam odobrava, a poglavito (...) odredbu o troškovima koji se u vrijeme sklapanja ugovora naplaćuju te pretpostavkama pod kojima se ti troškovi mogu promijeniti (...)." Člankom 81. stavkom 1. ZZP propisano je da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranoga standardnog ugovora trgovca (stavak 2.). Činjenica da se o pojedinim aspektima neke ugovorne odredbe, odnosno o pojedinoj ugovornoj odredbi pojedinačno pregovaralo ne utječe na mogućnost da se ostale odredbe tog ugovora ocijene nepoštenima, ako cjelokupna ocjena ugovora ukazuje na to da se radi o unaprijed formuliranom standardnom ugovoru trgovca (stavak 3.). Ako trgovac tvrdi da se o pojedinoj ugovornoj odredbi u unaprijed sastavljenom standardnom ugovoru pojedinačno pregovaralo, dužan je to dokazati (stavak 4.). Drugim riječima, na tuženiku je teret dokazivanja da je s tužiteljicom pojedinačno pregovarao o naknadi za obradu kredita i visini te naknade. Člankom 84. ZZP je propisano da nije dopušteno ocjenjivati jesu li poštene ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni ako su te odredbe jasne, lako razumljive i lako uočljive. Stoga nadzor nepoštenosti može biti ograničen u skladu s navedenim člankom 84. ZZP samo ako se odredba kojom se od potrošača zahtijeva plaćanje naknade za obradu kredita odnosi na neku od dviju u tom članku navedenih kategorija. Ugovorne odredbe koje su obuhvaćene pojmom "predmet ugovora" trebaju se shvatiti kao one odredbe koje utvrđuju bitne činidbe tog ugovora koje ga kao takve određuju. Nasuprot tomu, odredbe koje su akcesornog značaja u usporedbi s onima koje definiraju samu bit ugovornog odnosa ne mogu biti obuhvaćene tim pojmom. Točan doseg pojmova "predmet ugovora" i "cijena" u smislu članka 84. ZZP ne mogu se odrediti pojmom "ukupni troškovi kredita za potrošača" pa se naknada za obradu i odobrenje kredita ne može smatrati bitnom činidbom ugovora o kreditu samo zato što je uključena u njegove ukupne troškove. Uzimajući u obzir prirodu predmetnog

ugovora te njegov pravni i činjenični kontekst, imajući na umu da je riječ o dugoročnom kreditu s promjenjivom redovnom kamatnom stopom kao i činjenici da je riječ o obvezi koja se plaća prije korištenja kredita, prema pravnom shvaćanju ovog suda, nije riječ o odredbi koja utvrđuje bitnu činidbu korisnika kredita, niti je riječ o elementu ugovora o kreditu koji definira bit tog ugovornog odnosa. Osim toga, tekst članka 84. ZZP treba tumačiti na način da se druga kategorija odredbi, čija se eventualno nepoštena priroda ne može ocijeniti ("cijena"), odnosi samo na primjerenost predviđene cijene ili naknade i usluge ili robe koju treba zauzvat isporučiti, a razlog za to izuzimanje leži u činjenici da ne postoji nikakva tablica ili pravni kriterij koji bi mogli dati okvir i smjer provjeri te primjerenosti. Ugovorne odredbe o naknadi koju potrošač duguje davatelju kredita ili koje utječu na stvarnu cijenu koju potrošač mora potonjem platiti stoga načelno nisu obuhvaćene tom drugom kategorijom odredbi, osim u pogledu pitanja je li iznos ugovorom utanačene naknade ili cijene u skladu s uslugom koju je tuženi kreditor zauzvat pružio.

Međutim, u ovom se predmetu navodna nepoštenost odredbi o naknadi za obradu i odobrenje kredita ne tiče odnosa između iznosa naknade za obradu i odobrenje kredita te zauzvat pruženih usluga. Imajući na umu sve navedeno, odredba članka 6. stavka 1. Ugovora o kreditu nije izuzeta iz ocjene poštenosti. U okviru te ocjene, potrebno je, u skladu s člankom 81. stavkom 1. ZZP, ispitati moguće nepoštovanje načela savjesnosti i poštenja i postojanje eventualne značajne neravnoteže na štetu potrošača. Kada je riječ o pitanju je li poštovano načelo savjesnosti i poštenja iz članka 81. stavak 1. ZZP, odlučno je ocijeniti bi li tuženik, pod uvjetom da je na pošten i pravedan način poslovaao s tužiteljem mogao razumno očekivati da bi takva ugovorna odredba bila prihvaćena da se o njoj pojedinačno pregovaralo. Imajući na umu da ugovorna odredba članka 6. stavka 1. ne sadrže nikakvih podataka o stvarno pruženim uslugama i nastalim troškovima na koje se ona odnosi, ne može se zaključiti da je tuženik mogao razumno očekivati da bi tužitelj pristao na tu odredbu u pojedinačnim pregovorima. Kada je riječ o ispitivanju mogućeg postojanja znatnije neravnoteže, ono se ne može ograničiti na kvantitativno ekonomsko ocjenjivanje koje se temelji na usporedbi ukupnog iznosa transakcije na koju se ugovor odnosi, s jedne strane, i troškova koji na temelju sporne odredbe terete potrošača.

Značajna neravnoteža može proizlaziti iz same činjenice da dovoljno ozbiljno oštećuje pravni položaj u koji je, na temelju primjenjivih zakonskih odredbi, stavljen potrošač kao stranka predmetnog ugovora u obliku nametanja dodatne obveze koja nije predviđena dispozitivnim zakonskim pravilima. Odredbe članaka 1021. do 1024. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“, broj 35/05., 41/08., 125/11., 78/15., 29/18. - dalje: ZOO) ne predviđaju plaćanje naknade za obradu i odobrenje kredita. Iako nije bilo zabranjeno, niti na drugi način ograničeno, ugovaranje odredbe o naknadi za obradu i odobrenje kredita, nepovoljno je utjecalo na pravni položaj tužitelja kao potrošača u odnosu na onaj položaj koji je bio predviđen u dispozitivnom nacionalnom pravu. Prema odredbi članka 81. stavka 1. i 2. i članka 82. ZZP, ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra se nepoštenom ako suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te stoga potrošač nije imao utjecaj na njezin sadržaj poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca. Direktivom 93/13 EEZ od 5. travnja 1993. određeno je da zaštita potrošača od nepoštenih ugovornih odredbi ukazuje na podređen položaj potrošača jer nemaju mogućnost pregovaranja o općim uvjetima poslovanja banke, a prema presudi Europskog suda pravde od 30. travnja

2014. u predmetu broj C26/13 navodi se da članak 4. stavak 2. Direktive 93/13 (koji iz testa poštenosti isključuje odredbe koje definiraju glavni predmet ugovora i adekvatnost cijene, pod uvjetom da su izražene jasnim i razumljivim jezikom) treba tumačiti na način da ugovorna odredba potrošaču ne mora biti samo gramatički razumljiva.

23. Obzirom na naprijed iznijeto, valjalo je prije svega utvrditi jesu li stranke pregovarale oko naknade za obradu kredita (članak 6. stavak 1. Ugovora o kreditu), odnosno je li tužitelj imao utjecaj na sadržaj te odredbe Ugovora. Radi utvrđenja tih okolnosti ovaj sud je saslušao tužitelja Željka Solić, te je izvršen uvid u Ugovor o kreditu od 22.1.2016.

Poklonjena je vjera iskazu saslušanog tužitelja koji je iskazao da mu u banci nitko nije objašnjavao na što se točno odnosi trošak naknade za obradu kredita i zašto iznosi baš toliko koliko je ista naknada iznosila. Nije mogao utjecati na iznos naknade za obradu kredita niti je znao koliki je iznos naknade za obradu kredita koji mu je odbijen od podignutog iznosa kredita..

Iz navedenog proizlazi da je banka sačinila pismeni ugovor o kreditu sukladno svojim uvjetima te je isti uručila tužitelju koji nije mogao utjecati na bilo koju odredbu predmetnog ugovora o kreditu pa tako i odredbe o ugovorenoj naknadi iz točke 6.1. Ugovora. Naknada za obradu kredita bila je u sklopu ugovora o kreditu, i prilikom pregovaranja i potpisivanja ugovora o kreditu nije bilo ni spomena o naknadi za obradu kredita, niti na što se ista odnosi i koliko iznosi.

Na temelju provedenih dokaza ovaj sud utvrđuje da se u odnosu na sve naknade navedene u čl. 6. st. 1 do 3. Ugovora nije pojedinačno pregovaralo.

Iz predmetne odredbe Ugovora o kreditu proizlazi da se radi o standardnoj stipulaciji ugovora koja sadrži odredbu prema kojoj se korisnik kredita obvezuje prilikom isplate kredita platiti banci naknade i troškove za obradu kreditnog zahtjeva a prema odluci tuženika.

Temeljem tako provedenih dokaza ovaj sud zaključuje da nije dokazano da su među strankama vođeni bilo kakvi stvarni pregovori u pogledu naknade za obradu kredita, već se radilo o uvjetima koje je odredio tuženik, a prosječni klijent mogao ih je uzeti ili ostaviti. Tužitelju je trebalo na temelju jasnih i razumljivih kriterija objasniti odredbu ugovora kako bi mogao predvidjeti posljedice koje iz toga ugovora proizlazi, što podrazumijeva i predmetnu odredbu ugovora o kojoj tužitelj nije bio u poziciji pregovarati, slijedom čega se radi o znatnoj neravnoteži u pravima i obvezama između stranaka i to na štetu tužitelja, jer načelo savjesnosti i poštenja općenito znači da svi sudionici u postupku obveznih odnosa, kao u konkretnom slučaju, dužni su međusobno postupati obzirno i uvažavati interese obiju strana, vodeći pri tome računa o smislu i svrsi obveznih odnosa.

24. Tužitelj je dokazao da je potrošač te da je prilikom sklapanja predmetnog ugovora o kreditu dobivena sredstva koristio isključivo za potrošačke svrhe za adaptaciju stambenog objekta u kojem stanuje.

Tužitelj je isti ugovor sklopio kao fizička osoba kao korisnik kredita a odredbom čl. 5 st. 1 točka 15 Zakona o zaštiti potrošača potrošač je definiran kao svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao ili djeluje na tržištu izvan svoje trgovačke, poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti. Sud je u cijelosti prihvatio iskaz saslušanog tužitelja koji je iskazao da je kredit podigao upravo za adaptaciju stambenog objekta u kojem stanuje, te da je u vrijeme podizanja i otplate kredita bio zaposlen kao djelatnik MUP-a i nije bio privatnik, niti vlasnik obrta niti trgovačkog društva.

25. Sud smatra da je odredba čl. 6. st. 1. Ugovora o kreditu, nepoštena, a time i ništetna. Proglašenjem ugovorne odredbe nepoštenom za potrošače nastaje subjektivno pravo na restituciju (članak 323. stavak 1. Zakonom o obveznim odnosima /Narodne novine, broj: 35/2005., 41/2008., 125/2011., 78/2015., 29/2018., 126/2021., 114/2022., 156/2022., u daljnjem tekstu: ZOO-a/), a što znači da potrošač ima pravo na punu restituciju svih neosnovano isplaćenih iznosa od trenutka sklapanja ugovora, neovisno o tome kada je utvrđeno da je ugovorna odredba nepoštena (spojeni predmeti Suda Europske unije C-154/2015., C-307/2015 i C308/2015 u kojima su utvrđena i definirana pravila vezano za Direktivu 93/13/EEZ).

26. Ugovorena obveza plaćanja svih naknada i troškova kako je to navedeno u Ugovoru u odredbi 6. stavka 1 Ugovora o kreditu, a bez definiranja o kakvim se troškovima uopće radi bez naznake bilo kakvog kriterija za visinu iste naknade i troškova, prema mišljenju ovog suda prouzročilo je značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Predmetna odredba nije transparenta u smislu članka 85. ZKP-a, jer nije omogućavala tužitelju da u trenutku sklapanja ugovora ocijeni visinu te naknade, ali sama činjenica da je riječ o čak i o transparentnoj odredbi ne znači ujedno da je odredba poštena. Budući se o odredbi članka 6. stavka 1. Ugovora o kreditu nije pojedinačno pregovaralo te je ista bila unaprijed formulirana od strane pravnog prednika tuženika i tužitelj nije imao utjecaja na njezin sadržaj, a uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja potrošača, to znači da je navedena odredba Ugovora o kreditu, primjenom članka 81. stavka 1. ZKP-a nepoštena, te ništetna u smislu članka 87. stavak 1. ZKP-a.

27. Kako je odredba ugovora o kreditu u dijelu u kojem je ugovorena naknada za obradu kredita ništetna, to je tuženik sukladno odredbi članka 323. ZOO-a kojom je propisano da su u slučaju restitucijskog zahtjeva ugovorne strane dužne vratiti drugoj sve ono što su primile na temelju nišetnog ugovora, dužan vratiti tužitelju ono što je primio po osnovi koja je utvrđena nišetnom.

Članak 1115. ZOO, uređujući opseg vraćanja stečenog, određuje da, kad se vraća ono što je stečeno bez osnove, moraju se vratiti plodovi i platiti zatezna kamata, i to, ako je stjecalac nesavjestan od dana stjecanja, a inače od dana podnošenja zahtjeva. Pošto je tuženik povrijedio interese i prava tužitelja, potrošača, jer je u potrošačkom ugovoru o kreditu koristio nepoštenu ugovornu odredbu kojom je ugovorena naknada za obavljanje bankarskih usluga o kojoj ugovornoj odredbi se nije pojedinačno pregovaralo, a uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja potrošača, te je ta ugovorna odredba nepoštena, a time i ništetna, rezultira time da je tuženik, nepošten stjecatelj. Tužitelj ima pravo zahtijevati zakonsku zateznu kamatu tekuću od slijedećeg dana od dana plaćanja te naknade. Na ime nišetne odredbe članka 6. stavka 1. Ugovora o kreditu tuženik je tužitelju sa 25.1.2016. naplatio iznos od 106,17€ a koja visina iznosa naknade je nesporna po tuženiku.

Kako je tuženik utuženi iznos primio s obzirom na ugovornu odredbu koja je utvrđena nišetnom, to je, temeljem odredbe članka 1115. ZOO-a, dužan vratiti ga tužitelju zajedno s zakonskom zateznom kamatu tekućom od dana plaćanja te naknade. Visina stope zatezne kamate od 26.1.2016. do 31. prosinca 2022. određena je sukladno odredbi članka 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj 78/15.), a od 1. siječnja 2023. pa do isplate sukladno odredbi članka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim odnosima ("Narodne

novine", broj 114/22.) i Uredbe o izmjeni zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj 156/22.).

28. Odluka o trošku tužitelja temelji se na odredbama članka 154. stavka 1. i članka 155. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07., 84/08., 96/08., 123/08., 57/11., 148/11. – pročišćeni tekst, 25/13., 89/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 70/19., 80/22. i 114/22.) te Tarifi o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika ("Narodne novine" broj 142/12., 103/14., 118/14., 107/15., 37/22., 138/23. - dalje: Tarifa), a prema vrijednosti predmeta spora od 106,17€.

Tužitelju je priznat trošak sastava tužbe u iznosu od 50,00€ (Tbr. 7. točka 1. Tarife), trošak sastava podneska od 15.4.2026. u iznosu od 50,00€ (Tbr. 8. točka 1. Tarife), trošak pristupa na ročište od 8.9.2026. u iznosu 50,00€ (Tbr. 9. točka 1. Tarife), i trošak pristupa na ročište za objavu 18.9.2026. u iznosu od 25,00€ (Tbr. 9. točka 3. Tarife). Tužitelju je priznat i trošak plaćene sudske pristojbe za tužbu u iznosu 6,64 eura i trošak sudske pristojbe za presudu u iznosu od 30,00 eura pa ukupan trošak tužitelja iznosi 206,64 eura koji trošak je tužena dužna platiti tužitelju. Na dosuđeni parnični trošak dosuđene su mu i zatezne kamate koje teku od dana presuđenja 18.9.2026. do isplate.

U Novoj Gradiški 18. rujna 2026.

S u d a c :

Željka Paunović

Uputa o pravnom lijeku: Protiv ove presude dopuštena je žalba u roku od 8 dana od dana objave iste na E oglasnoj ploči. Žalba se podnosi pisano ovom sudu u 3 istovjetna primjerka. Rok za stranku koja nije uredno obaviještena o ročištu za objavu presude računa se od dana primitka pisanog otpravka presude.

Presuda ili rješenje kojim se završava spor u postupku u sporovima male vrijednosti može se pobijati samo zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 1., 2., 4., 5., 6., 8., 9., 10. i 11. ZPP-a i zbog pogrešne primjene materijalnog prava. U postupku povodom žalbe u sporovima male vrijednosti ne primjenjuju se odredbe čl. 370 ZPP-a. O žalbi odlučuje nadležni županijski sud.

DN-a:

1. Odvj. Andrej Garić
2. Odvj. Jurica Barbarić

Broj zapisa: **9-3088d-5c9a7**

Kontrolni broj: **03574-28ee0-a6cf0**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Slavonskom Brodu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.